

Διοικητικό Δίκαιο

Εισαγωγή στο διοικητικό δίκαιο - 2^ο μέρος

Αν. Καθηγήτρια Ευγ. Β. Πρεβεδούρου
Νομική Σχολή Α.Π.Θ.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Νομικά πρόσωπα διφυούς χαρακτήρα

Παραδείγματα:

- Το ΕΚΕΠΙΣ (Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης Δομών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης), το οποίο είναι κατ' αρχήν ΝΠΙΔ, αποτελεί νομικό πρόσωπο διφυούς χαρακτήρα, το οποίο, κατά την άσκηση της αρμοδιότητας που συνίσταται στην πιστοποίηση των ΚΕΚ, προκειμένου αυτά να αποκτήσουν δικαίωμα υλοποίησης των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, περιλαμβάνει δε όχι μόνον τον έλεγχο των κτιριακών και υλικοτεχνικών υποδομών των εν λόγω κέντρων, αλλά και έλεγχο των προγραμμάτων κατάρτισης, της επάρκειας και των επαγγελματικών προσόντων των εκπαιδευτικών τους, ενεργεί ως ΝΠΔΔ και ασκεί δημόσια εξουσία.
- Κατά τις διατάξεις του ν. 1069/1980 «περί κινήτρων δια την ίδρυση επιχειρήσεων ύδρευσης και αποχέτευσης» (φ. 191 Α'), έχει παρασχεθεί στις επιχειρήσεις αυτές η αρμοδιότητα κηρύξεως αναγκαστικής απαλλοτριώσεως ή συστάσεως δουλείας σε βάρος ακινήτων αναγκαίων για τα εκτελούμενα από αυτές έργα δημόσιας ωφέλειας, ενεργούν δε κατά την άσκηση της αρμοδιότητος αυτής ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Ως εκ τούτου οι πράξεις οι σχετικές με την παρασχεθείσα από το νόμο αρμοδιότητα, των οργάνων των εν λόγω διφυούς χαρακτήρος νομικών προσώπων, είναι εκτελεστές διοικητικές πράξεις παραδεκτώς προσβαλλόμενες με αίτηση ακυρώσεως.
- ΔΕΗ (βλ. ιδίως ΣτΕ Ολ 1972/2012, ΑΠ 293/2014)

(συνέχεια)

- ΑΤΕ ΑΕ: Ο ιδιότυπος χαρακτήρας της ΑΤΕ ΑΕ οδήγησε στο χαρακτηρισμό της ως οργανισμού διφυούς χαρακτήρα, που αποτελεί αφενός νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου ως προς την άσκηση των τραπεζικών εργασιών και αφετέρου νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ως προς τον έλεγχο των συνεταιριστικών οργανώσεων, ο οποίος αποτελούσε εξουσία, που ασκείτο από το Υπουργείο Γεωργίας και μεταβιβάστηκε στην ΑΤΕ ΑΕ δυνάμει του άρθρου 16 του ν. 4332/1929 (ΑΠ 360/2010).
- **Προσοχή:** ΣτΕ Ολ 1934/1998: κατά την έννοια των άρθρων 1 παρ. 3 και 26 παρ. 2 του Συντάγματος, αστυνομική εξουσία, ως η κατ'εξοχήν δημόσια εξουσία και έκφραση κυριαρχίας, ασκείται, διά της αστυνομικής αρχής, μόνο από το κράτος (και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που και αυτά είναι αποκεντρωμένες καθ' ύλην κρατικές υπηρεσίες) και όχι από ιδιώτες. Σχέση αυτής της νομολογίας με τη νομολογία επί της μετατροπής διάφορων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (ιδιαίτερη περίπτωση ο Οργανισμός Σχολικών Κτηρίων).

Έννοια δημόσιου τομέα και ευρύτερου δημόσιου τομέα

- Δημόσια διοίκηση υπό οργανική έννοια που περιλαμβάνει όλους τους φορείς (νομικά πρόσωπα) που ασκούν τη διοίκηση ως δραστηριότητα (υπό λειτουργική έννοια).
- Δεν είναι σταθερή έννοια (ανάλογα με τις συγκυρίες διευρύνεται ή συρρικνώνεται).

Άρθρο 1 παρ. 6 του Ν. 1256/1982

- Αυθεντική ερμηνεία της παρ. 1 του άρθρου 9 του νόμου 1232/1982
- Περιλαμβάνει κρατικούς φορείς ανεξαρτήτως του δικαίου που τους διέπει:
 - Δημόσιο.
 - ΝΠΔΔ.
 - Δημόσιες επιχειρήσεις με κοινωφελή σκοπό (ΕΡΤ, ΔΕΗ κ.λπ.).
 - Κοινωφελή ιδρύματα ΑΚ που περιήλθαν στο Δημόσιο και χρηματοδοτούνται από αυτό.
 - Τραπεζιτικές και άλλες ανώνυμες εταιρείες στις οποίες είτε τα κατά τις προηγούμενες περιπτώσεις νομικά πρόσωπα έχουν το σύνολο ή την πλειοψηφία των μετοχών του εταιρικού κεφαλαίου είτε έχουν κρατικό προνόμιο ή κρατική επιχορήγηση.
 - Τα κρατικά νομικά πρόσωπα που έχουν χαρακτηριστεί από το νόμο ή τα δικαστήρια ως νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.
 - Οι θυγατρικές ανώνυμες εταιρείες των πιο πάνω Νομικών Προσώπων που ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από αυτά.

Άρθρο 51 του του Νόμου 1892/1990 (επαναοριοθέτηση δημόσιου τομέα και συρρίκνωσή του)

- Ο δημόσιος τομέας περιλαμβάνει:
 - α. Τις κάθε είδους δημόσιες υπηρεσίες, που υπάγονται στο νομικό πρόσωπο του Δημοσίου και εκπροσωπούνται από αυτό.
 - β. Τα κάθε είδους Ν.Π.Δ.Δ., εξαιρουμένων των Χρηματιστηρίων Αξιών, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Επιτροπής Εποπτείας της Ιδιωτικής Ασφάλισης, είτε αυτά αποτελούν οργανισμούς κατά τόπο είτε καθ' ύλην αυτοδιοίκησης.” «η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων».
 - γ. Τις κάθε είδους κρατικές ή δημόσιες και παραχωρηθείσες επιχειρήσεις και οργανισμούς, “καθώς και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου δημόσιου χαρακτήρα που επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημόσιους σκοπούς.
 - δ. Τις τράπεζες που ανήκουν στο νομικό πρόσωπο του Δημοσίου, είτε στο σύνολό τους είτε κατά πλειοψηφία και
 - ε. Τις κάθε είδους θυγατρικές εταιρείες των νομικών προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις β` και γ` αυτού του άρθρου, εκτός από τις επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α.
- Νέος όρος: ευρύτερος δημόσιος τομέας (περιλαμβάνει τους φορείς του αρχικού δημόσιου τομέα).

Πρακτική συνέπεια ένταξης φορέα στο δημόσιο τομέα

- Σε όλα τα νομικά πρόσωπα αυτής της κατηγορίας υπάρχει ένα κοινό καθεστώς:
 - α) ως προς το προσωπικό (εφαρμογή νόμου για τον ΑΣΕΠ): πρόσληψη και υπηρεσιακή εξέλιξη.
 - β) ως προς τους αξιοποιούμενους πόρους (εποπτεία του κράτους).
 - γ) ως προς την εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού.

Έξοδος φορέων από τον δημόσιο τομέα

- Για μερική ή ολική έξοδο φορέων από δημόσιο τομέα, βλέπε διατάξεις άρθρων 30 παρ. 1 Ν. 1914/90 και 22 Ν. 1947/91 και τα βάσει αυτών εκδοθέντα ΠΔ (και τα πρακτικά επεξεργασίας τους από το ΣτΕ).
- Ορισμός ΣτΕ: Δημόσιος τομέας είναι το ιδιαίτερο νομικό καθεστώς που προκύπτει από επιμέρους νομοθετήματα που αφορούν περιορισμούς προσήκοντες στην έννοια της υπηρεσίας που ασκούν αυτά τα νομικά πρόσωπα και ανάγονται στην πρόσληψη και υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού και την απόκτηση και αξιοποίηση πόρων προς επίτευξη σκοπού δημοσίου συμφέροντος.
- Τα νομικά πρόσωπα που εξέρχονται από αυτό το ιδιαίτερο καθεστώς θα συνεχίσουν να εξυπηρετούν σκοπό δημοσίου συμφέροντος χωρίς τις δεσμεύσεις του δημόσιου τομέα.

Έννοια δημόσιας υπηρεσίας

- Λειτουργική έννοια δημόσιας υπηρεσίας.
- Νόμοι λειτουργίας της υπηρεσίας: αρχή ισότητας, αρχή συνέχειας, αρχή προσαρμοστικότητας, αρχή οικονομικότητας.
- Αρχή της καθολικότητας της υπηρεσίας (ευρωπαϊκή έννομη τάξη): όλοι οι κάτοικοι της επικράτειας έχουν δικαίωμα πρόσβασης στις ελάχιστες απαιτούμενες υπηρεσίες.
- Οργανική έννοια δημόσιας υπηρεσίας.

Συμπερασματικές παρατηρήσεις

- Ρυθμιστικό αντικείμενο διοικητικού δικαίου.
- Περί του δημόσιου τομέα.

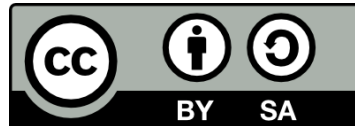
Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Πρεβεδούρου Ευγενία.
«Διοικητικό Δίκαιο (Γενικό Μέρος). Εισαγωγή στο διοικητικό δίκαιο – 2^ο
Μέρος». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή
διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS329/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

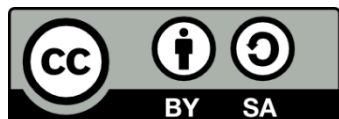

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Β. Τσιγαρίδας

Θεσσαλονίκη, 26.02.2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

